

Watervogels in Zuid-Holland

Provinciale nieuwsbrief maandelijkse tellingen
Ganzen + zwanen, watervogels & slaappleatsen
Seizoen 2025/2026 nr. 4, maart 2026

Watervogeltellingen

Beste tellers,

25 februari 2026

Met een zonnige 17 graden in het verschiet is het tijd om de nieuwsbrief voorafgaand aan de maarttelling te schrijven. Zingende Zanglijsters, groepen Scholeksters in het binnenland, volop arriverende Grutto's en al wat (ver)trekkende Kolganzen zorgen voor dat gevoel dat de winter erop zit. Met de eerdergenoemde steltlopers en doortrekkende eenden blijven er uiteraard voldoende vogels over om te tellen...

Resultaten

Een korte terugblik aan de hand van de al ingevoerde resultaten van de afgelopen februaritelling. Het telweekend verliep koud, met op zaterdag een zonnige dag en op zondag een grijze bewolkte dag met wat neerslag. Met een temperatuur rond het vriespunt en gevoelstemperaturen een stuk daaronder hadden we in ieder geval het gevoel van winter.

In totaal werden 94 verschillende soorten ingevoerd die vallen onder 'watervogels en extra soorten', in totaal goed voor ruim 489.000 getelde exemplaren in 426 telgebieden. De top tien qua aantallen is te vinden in tabel 1, Brandgans en Smient zaten duidelijk op hun seizoensmaximum.

Leuke soorten en aantallen in Zuid-Holland in februari 2026 waren de enige getelde Roodhalsfuut op plas Broekvelden bij Reeuwijk,

Er werden elf Kleine Zwanen geteld; 8 in de Alblasserwaard en drie op het Krammer Volkerak. In januari zorgden de sneeuw en vorst voor verschuivingen vanuit Duitsland bij deze soort (zie ook de zendervogels op <https://karten.nabu.de/zwergschwan/>) en dat resulteerde in 190 getelde Kleine Zwanen in de provincie in januari. Met maxima van 89 op de Krammerse Slikken, 30 in de Honsdijkse Polder en 22 in Het Liesveld. De aanwezigheid was helaas van korte duur, al tijdens het telweekend schoven groepen weer op naar het noorden.

Er werden 514 Toendrarietganzen geteld, na een maximum van 1.745 in januari. Roodhalsganzen werden opgemerkt in Polder Reeuwijk en Polder Kromme Geer en Zijde noord.

Drie Sneeuwganzen waren aanwezig in telgebied Heerenpolder en Polder Nieuwen Blok op Flakkee.

Winterse eenden waren ook vooral een maand eerder in hogere aantallen aanwezig. Brilduiker (1.964 in januari en 755 in februari) en Grote Zaagbek (340 en 221). 94 Nonnetjes in 13 telgebieden zijn tegenwoordig het vermelden waard, in januari werden er 180 geteld in 19 gebieden. De grootste aantallen bevonden zich in telgebied Weelde op Tiengemeten met 66 in januari en 53 in februari.

De eerste Grutto's van het voorjaar arriveerden precies op tijd om geteld te worden; 53 in de Crezéepolder, drie in de Sophiapolder en eentje bij Aarlanderveen. De te tellen Paarse Strandlopers bevonden zich allemaal in de haven van Scheveningen (60). Een andere belangrijke locatie (Hoek van Holland) is al enige tijd onbereikbaar voor de teller.

Bruine Kiekendieven zijn in Zuid-Holland en dan voornamelijk het Zuid-Hollandse deel van het Deltagebied een relatief normale verschijning in de wintermaanden. Zowel in januari als in februari werd de helft van de landelijke aantallen in 'onze provincie' geteld. Het ging om totaal 34 exemplaren in januari en 20 in februari. Telgebieden met vier of meer Bruine Kiekendieven in deze maanden waren de Korendijkse Slikken (7), Tiengemeten Wildernis (6) en de Scheelhoek (4).

Tabel 1: Top 10 talrijkste getelde soorten februari 2026 in Zuid-Holland.

	Aantal
Brandgans	100.374
Smient	87.101
Kolganzen	57.224
Grauwe Gans	42.907
Meerkoet	30.924
Kievit	25504
Wilde Eend	18.450
Kokmeeuw	15.715
Krakeend	13.162
Kuifeend	13.124

Trends en grafieken

Alle uren buiten vogels tellen zorgen ervoor dat we goed weten hoe de aantallen watervogels in de provincie Zuid-Holland zich ontwikkelen. Deze provinciale trends van alle watervogels zijn te vinden via het soortenoverzicht op de Sovon-website. Zoek daar op de soort en dan zijn trends en verspreiding van de soort landelijk en per provincie te raadplegen. Deze figuren zijn voor eenieder te raadplegen en vrij te gebruiken met bronvermelding.

Vacante gebieden

Zuid-Holland is een provincie met een goede dekking, maar recent zijn er wel wat gaten gevallen in goed getelde regio's. Dit gaat vooral om de polders in de Krimpenerwaard.

We zijn daar inmiddels ook aan het kijken hoe we deze historisch zeer grote poldergebieden kunnen opdelen in kleinere eenheden, zodat deze ook met een kleinere tijdsinspanning geteld kunnen worden.

Tips en voorstellen zijn altijd welkom!

De vacante gebieden zijn te vinden onder op

<http://portal.sovon.nl/portal/vacant/deel/1> en daar kunt u eventueel ook gelijk een gebied claimen. Handig is daar de optie om naar vacante gebieden tot een bepaalde afstand van een postcode te zoeken. Voor informatie over bepaalde telgebieden, zoals het mogelijk ongeschikt worden van polders door bebouwing of (sterk) teruglopende aantallen van bepaalde soorten waardoor het tellen in een bepaald gebied minder interessant wordt houd ik me als coördinator aanbevelen.

Tabel 2. Prioritaire vacante gebieden in Zuid-Holland.

Telgebied	Naam	Monitoringgebied
BR2500	Oostvoornse Meer	Oostvoornse Meer
ZH3312	Nieuwkoopse Plassen: Slikkendam	Nieuwkoopse Plassen
ZH3321	Nieuwkoopse Plassen: Noordeinderplas	Nieuwkoopse Plassen
ZH5121	Dijkpolder oost	Midden-Delfland en Oude-Leede
ZH5146	Ackerdijkse Polder, west van A13	Midden-Delfland en Oude-Leede
ZH5151	Zuidpolder van Delfgauw-west	Midden-Delfland en Oude-Leede
ZH5191	Delftsche Schie noord	Midden-Delfland en Oude-Leede
ZH5192	Delftsche Schie zuid	Midden-Delfland en Oude-Leede
ZH6111	Krimpen a/d IJssel e.o.	Krimpenerwaard
ZH6114	Loetbos	Krimpenerwaard
ZH6134	Beijersche Polder	Krimpenerwaard
ZH6135	Slingerkade/koolw.weg	Krimpenerwaard
ZH6142	Polder Schuwacht	Krimpenerwaard
ZH6151	Polder Beneden Haastrecht	Krimpenerwaard
ZH6155	Bovenkerk	Krimpenerwaard

Slaapplaatsen

De komende maanden worden de steltlopers op slaapplaatsen geteld, de afsluiting van het wintertelseizoen 2025/2026.

Zeker in maart zijn Scholekster en Grutto in groepen aanwezig voordat ze hun broedgebieden opzoeken. De vogels zijn vaak gedurende de dag al aanwezig rond de slaapplaatsen, omdat daar vaak ook gefoerageerd wordt.

Bij Grutto is het op sommige plekken een mix van onze eigen broedvogels en de IJslandse ondersoort. Maar soms ook voornamelijk 'IJslanders'. Niet altijd even makkelijk te herkennen, maar wel de moeite waard om daar onderscheid in proberen te maken. Een kort artikel over voorkomen en herkenning uit 2018 is [hier](#) te vinden.

De Kemphaan is vooral in april wat talrijker, hoewel het aantal vaste slaapplaatsen in Zuid-Holland beperkt is. Recent is over het voorkomen van slapende Kemphanen in Nederland een [rapport](#) verschenen.

De voorkeursdata voor de tellingen zijn 21 maart (tussen 17.55-19.25) en 11 april (tussen 19.30-21.00).

Als de voorkeursdatum niet uitkomt of als je meerdere slaapplaatsen wilt tellen, dan kan je tellen van 13 maart tot en met 29 maart en van 3 april tot 19 april. Succes met de tellingen!

Teldata:

De maandelijkse watervogel/ganzentellingen in de periode maart 2026 - april 2026 zijn gepland op de volgende data:
14 maart   18 april   (16 mei)   (13 juni)

Slaapplaatstelling Scholekster, Kemphaan, Grutto: 21 maart, 11 april

Zie voor alle teldata ook de Sovon-website: <https://www.sovon.nl/actueel/agenda>

Contactpersoon Sovon

vincent.deboer@sovon.nl : 024-74 10 428/06-12817469

Papieren telformulieren s.v.p. versturen naar:

Sovon Vogelonderzoek Nederland, Antwoordnummer 98189, 6500 VA Nijmegen